

Vejce, mléko, kuřecí, vepřové. Bez velkých firem se neuživíme. Margita Balaščíková to rozsekla

parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Vejce-mleko-kureci-veprove-Bez-velkych-firem-se-neuzivime-Margita-Balastikova-to-rozsekla-737826

Jaroslav Polanský

12.06.2023 17:31 | Rozhovor

Základ produkce potravin v jakékoliv zemi jsou velké podniky, říká stínová ministryně zemědělství z ANO, Margita Balaščíková. „Tam se vyplatí drahá technika, mohou se dělat velké investice, tam se ztráty z jedné plodiny mohou nahradit ziskem z jiné plodiny, tam se také jediné dá rozvíjet smysluplná živočišná výroba, tam je tedy váha naší vlastní výroby mléka, hovězího, vepřového a drůbežího masa, včetně vajec,“ poukazuje. Naopak malé farmy republiku neuživí. Ať budou dotované jakkoliv. Naopak velké společnosti bez dotací vyklidí pole. „Vychází mi z toho jediné - zdražování potravin a snižování naší soběstačnosti,“ soudí.

[Sdílej](#)

Foto: archiv poslankyně
Popisek: poslankyně Margita Balaščíková (ANO)

Paní stínová ministryně, v diskusích o zemědělských dotacích se operuje slovem „agrobaron”, tedy velkými výrobními podniky, které pobírají evropské a národní dotace. V čele tohoto „peletonu” vidí kritici Agrofert. Jak to vnímáte?

Je to pouze politické vidění, věcně ani ekonomicky to nedává smysl. Velké agrární podniky - a teď mám na mysli jak zemědělce, tak potravináře - zajišťují zhruba 80 % spotřeby potravin v této zemi. Jsou schopni investovat, vytvářejí si stabilní ekonomickou základnu, mají tisíce stálých zaměstnanců a další desítky tisíc brigádníků. Velkou předností je samozřejmě velikost produkce, protože tam se vyplatí drahá technika, mohou se dělat velké investice, tam se ztráty z jedné plodiny mohou nahradit ziskem z jiné plodiny, tam se také jediné dá rozvíjet smysluplná živočišná výroba, tam je tedy váha naší vlastní výroby mléka, hovězího, vepřového a drůbežího masa, včetně vajec. Je jasné, že velké provozy jatek, pekáren, konzerváren, mrazíren a dalších jsou schopné vyprodukovat tu základní masu potravin, kterou potřebujeme a samozřejmě platí, že čím větší výroba, tím nižší náklady na jednotku produkce, a tedy nižší cena pro spotřebitele. Jestli chceme zajistit dostatek zdravých a dostupných potravin na našem trhu, tak základním zdrojem jsou velké a silné agrární společnosti.

Spočívá budoucnost našeho zemědělství v těchto velkých výrobcích, nebo v malých farmářích?

Malí farmáři jsou důležití - to je těch zhruba 20 % trhu, to je zpestření sortimentu a je tam určitě ještě velký prostor pro rozvoj. Malé a střední farmy jsou operativní, mohou se orientovat na plodiny a na potraviny, které se ve velkém pěstovat nedají. Když budeme mít ten základ v dostupných cenách, tak to zpestření může být dražší. Je to velká škála od ovoce a zeleniny přes různé obiloviny, chovy menších hospodářských zvířat, ale samozřejmě o zajímavá a lukrativní výroba různých potravin. Konflikt mezi malými a velkými farmami neexistuje, ten je uměle vytvořený a tato vláda ho promítla naprosto nepochopitelně do redistributivních plateb. My jsme tady dlouze vyjednávali poměr, a všichni zainteresovaní nakonec souhlasili, že na prvních 150 ha půjde 10 % z celkové přímé platby a na další hektary se pak rozdělí ten zbytek. Malé farmy do 150 ha měly tedy výhodu, která byla přiměřená. Tato vláda to změnila na 23 %, což je nejvíc v EU a jsou to peníze, které se přesunují od velkých k malým, protože ten balík je pořád stejný. Vláda tedy dává přednost malým farmám, ale ty nás při vší úctě neživí a velké budou opouštět výroby, které se jim za těchto okolností nevyplatí. Vychází mi z toho jediné - zdražování potravin a snižování naší soběstačnosti.

Mluví se o potravinové soběstačnosti. Jaký význam má v prostředí společného evropského trhu?

Podle mého názoru velký. Už jen z toho důvodu, že se potraviny nepřevážejí tisíce kilometrů po Evropě. Co jsme schopni za srovnatelných nákladů vyrábět a pěstovat doma, to bychom doma dělat měli. Pomeranče to asi nebudou, ale dovážet v létě mrkev a rajčata, pokrývat 60 % naší spotřeby vepřového masa z dovozu, to mi připadá každopádně zvrhlé. Nehledě na situace, jako byla coronavirová pandemie, kdy může dovoz zkolabovat a pak platíte za základní potraviny nesmyslné ceny.

Fotogalerie: - Třináct hodin o důchodech

Zažíváme vysoké ceny potravin. Jednotliví tržní aktéři se obviňují z toho, kdo tu „rejžuje“. Pan Prouza tvrdí, že monopolní „agrobaroni“. Výrobci ukazují na supermarkety, které zastupuje pan Prouza. Kde je pravda?

O ziscích supermarketů není pochybnosti. Prodávají 80 % naší celkové spotřeby, mnohé potraviny, zejména ovoce a zeleninu, ničí dlouhým a špatným skladováním, diktují si neskutečné marže a ještě přenášejí na domácí dodavatele své náklady na marketing, na slevy atd. Zároveň zemědělce a potravináře velmi tvrdě zastrašují - víte,

ono je těžké se ozvat proti odběrateli, který bere 90 % vaší produkce a může vám ty dodávky najednou odmítnout a vám se to zboží zkaží. Takže dodavatelé slevují a platí a mlčí. Řetězce si platí pana Prouzu, který se nestydí lhát a pomlouvat. On mluví o agrobaronech, ale zastupuje firmy, které posílají svým majitelům do zahraničí miliardy zisků, nehledě na další výnosy z daňových optimalizací. Kde se ty desítky miliard berou? Jsou to peníze, které si tyto řetězce přirážejí k cenám potravin, vykoupených od našich zemědělců. Žádný jiný zdroj příjmů řetězce nemají. A víte, co si troufne říct pan Prouza? Že řetězce mají na celkovém obratu zisk "pouhá" 3 %. Ano, to je možná zisk, který nám milostivě přiznají ke zdanění, ale pak se podívejte, co posílají majitelům do Německa!

Občané jezdí nakupovat do Polska z oblastí čím dále od hranic. Je jídlo v Polsku levné, protože je tam prostě větší trh a větší zemědělství?

Ne, to není žádný důvod. Podstata tkví v daňové a dotační politice, která je v Polsku chytřejší, prozíravější a účinnější. Ostatně - ono se dnes lidem vyplatí jezdit pro některé potraviny i do Německa, které je jinak považováno za dražší.

Ještě k těm supermarketům: Čeští výrobci poukazují na to, že Kaufland, Albert i další řetězce berou do regálů jejich značkové výrobky za podmínky, že zároveň dodají produkty pro tzv. privátní značky supermarketů, jako třeba mléčné výrobky Pilos. Výrobci si stěžují. Není to ale právem obchodníků?

Je to jistá forma parazitismu, ale funguje to na dohodě a je to přesně důsledek toho, co říkám: řetězce si mohou nadiktovat i takové nesmysly, a výrobci jsou nuceni to akceptovat. Dovedete si představit, že by firma Adidas prodávala svoje tenisky se svou značkou za 2 tisíce a ty samé by dodávala pod značkou Clever za polovinu? Proč by to dělala, že? Proč to dělají naše mlékárny a další? Protože musí.

Margita Balaščíková

ANO 2011
poslankyně

Exprezident Miloš Zeman vyčítá českým zemědělcům, že si nikdy nevytvořili vlastní supermarket, který by konkuroval těm německým. Bylo by to vůbec možné?

Kdyby stát dal zemědělcům takovou podporu a takovou pobídku, jakou dostaly řetězce v devadesátých letech, tak by to asi šlo, ale v dnešní situaci se mi zdá rozumnější spíš promyslet rozumnou regulaci, aby si řetězce prostě nemohly některé praktiky dovolovat, aby s domácím trhem cítily, aby vnímaly určité mantinely a byly ochotné se dohodnout. Takto to funguje v Německu, v Rakousku a v dalších evropských zemích - u nás je to pořád Klondajk.

Veřejnost byla zneklidněna informacemi o ukrajinském obilí. Nebylo to přehnané?

To věru nebylo. Jde o potraviny, jde o zdraví lidí, tam se musí velmi odpovědně pracovat i s každým sebemenším stínem podezření. Slyšela jsem jednoho poslance tvrdit, že toho pochybného obilí z Ukrajiny jsou jen 4 tisíce tun, takže se vlastně o nic nejedná. Když nevíme, co v tom je a kde to je, tak je to pro mě velký problém - a pro každého člověka, pro každou mámu.

Vláda míní škrtnat národní zemědělské dotace. Máte informace, které konkrétně?

Nemám, jen vím, že chtějí škrtat hlavně velkým potravinářům - ti nemají dostat ani korunu, jinak se ministr zatím vyslovil pouze v tom smyslu, že na dotacích ušetří asi 10 miliard. Už toto mlžení je nezodpovědné, ale jedno se dá odhadnout i tak: ty peníze budou v těch firmách někde chybět. Kde si je ty firmy opatří? U zákazníků, tedy v cenách svých výrobků. To nemá nic společného s politikou, jsou to akciové společnosti, které se podle zákona musejí nějak chovat, musejí být řízeny s péčí řádného hospodáře a nikdo nebude kvůli vládě porušovat zákon a uvádět jakoukoliv akciovou společnost do svévolně do ztráty.

Co tedy dělat jinak, než dělá současný ministr Jurečka?

Asi mluvíme o ministru Nekulovi a ten by udělal nejlíp, kdyby rezignoval. On tomu resortu nerozumí, plní jen nějaké politické zadání vlády, potažmo ministra práce Jurečky, když si srovnáte, co říkal loni v létě, co na podzim a co říká teď, tak je to k smíchu. Sliboval pokles cen potravin, pak sváděl růst cen na zemědělce, teď kontroluje kdekoho a zase z toho nic není. V EU si udělal ostudu, protože jim tady ukazoval ty svoje slavné malé farmy, které ale - jak se tam rovnou ukázalo - porušují směrnice EU a víte, co řekli? Až nás někdo přinutí, tak to směníme. Hříchy se panu ministrovi sčítají, ale bohužel na ně doplácíme my všichni.

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

123 - 4175230287/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Redakci PL můžete podpořit i zakoupením předplatného.
Předplatitelům nezobrazujeme reklamy.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete.
Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

reklama

Článek obsahuje štítky

jídlo , Jurečka , potravin , řetězce , zdražování , zemědělství , ceny
potravin , mléko , vejce , Prouza , supermarkety , vepřové ,
Balaščíková , Nekula , kuřecí

autor: Jaroslav Polanský

Ing. Libor Turek, Ph.D. byl položen dotaz

Práce

Jak chcete třeba matkám na (po) mateřské usnadnit návrat do práce, když už chcete zkracovat mateřskou? Nebo obecně, jak chcete zvýhodnit práci na částečný úvazek? Zatím totiž děláte pravý

opak, jako například úpravu systému DPP, kdy si bude možné vydělat mnohem méně, aby nevznikla povinnost platit s...

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 8

Další články z rubriky

19:15 Na ulici mi děkují, na internetu jsem skoro za Putina. Na konferenci zažili nevídané

Nikdo z těch pozvaných, kteří se nám neustále snaží přiškrtit svobodu, nedorazil na konferenci Svobo...

17:31 Vejce, mléko, kuřecí, vepřové. Bez velkých firem se neuživíme. Margita Balaščíková to rozsekla

17:00 „Za ní už nikdo není. Vede průzkum odzdola.“ Zahradil začal pálit na Pekarovou

16:10 Němcová se odmlčela. Ale do Ruska kope dál. Sdílí „h*vno“

18:32 Jourová proti Elonu Muskovi: Regulace musí být. Můžeme Twitter zakázat

10:35 „Za to může ohňostroj.“ Vražda spáchaná Ukrajinцем má pokračování